

Etsivä löytää

TEKSTI: RISTO PAKARINEN

SCOUT

Kykyjenetsijöillä on aina ollut hieman salaperäinen maine: He istuvat katsomon varjoissa hiljaa, tarkkailevat pelaajia, mutta eivät suostu kertomaan mitään. Hyvien pelaajien löytäminen vaatii ennen kaikkea kovaa jalkatyötä.

Helsingin jäähallissa on tänä perjantai-iltana vain alle sata katsojaa, vaikka kaukalossa kohtaavat HIFK ja TPS.

Kyse on siis nuorten SM-liigasta.

Kaksi suomalaista entistä liigapuolustajaa tapaavat toisensa ennen ottelua jäähallin kahvilassa ja vaihtavat kuulumisia kahvikupin äärellä. Kuten aina, siellä missä pelaajat kohtaavat, tarina lentää ja nauru raikaa.

Muutama minuutti ennen ottelun alkua miehet nousevat jäähallin katsomon rappusia peräkkäin. He istuvat lyhyelle riville niin, että molemmat saavat istua rivin päässä, pitkät jalat rappusilla.

Heidän väliinsä jää kolme tyhjää penkkiä.

Miehet kääntävät selät toisilleen, kaivavat kokoonpanolistat ja muistiinpanovälineet taskuistaan ja keskittyvät ottelun katsomiseen.

He eivät vaihda erän aikana sanaakaan. Erätauolla miehet nojailevat hallin käytävällä ja juovat kahvit yhdessä ja palaavat sitten takaisin saman penkkirivin eri päihin.

He ovat NHL:n kykyjenetsijöitä. Scouteja.

SCOUT ON VANHA sotatermi, ja tarkoittaa henkilöä, joka on lähetetty etulinjan edelle hakemaan tietoa vihollisesta. Siis tiedustelija. Yhdysvaltain ratsuväki käytti 1800-luvulla intiaaniscouteja, koska he olivat yliverkaisia jäljittämään vihollisia pienistäkin merkeistä.

Pieniä merkkejä väijyvät myös NHL:n kykyjenetsijät, joista suomalaisia, seuroille työskenteleviä on kaikkiaan 16. Heidän lisäksi Göran Stubbin johtama ESS koordinoi Euroopan scoutien toimintaa NHL:n Central Scouting -osastolle.

Viime kesän varaustilaisuudessa varattiin 291 pelaajaa, heistä 15 oli suomalaisia. Parikymmentä kykyjenetsijää kiertää ympäri Suomea, näkee yhteensä satoja otteluita – ja 15 varataan NHL:ään.

Parikymmentä kykyjenetsijää, useimmat heistä vanhoja tuttuja omilta aktiiviajoilta, kiertävät Eurooppaa ristiin rastiin, tarkkailevat pelaajia, salailevat omia tietojaan, eivätkä edes juttele toistensa kanssa otteluiden aikana?

Mistä oikein on kyse? Miksi kykyjenetsijä ei voi jutella vieruskaverinsa kanssa ottelun aikana?

»Totta kai peliin pitää keskittyä, pitäähän työt tehdä,« toteaa Sakari Pietilä, joka toimii Chicago Blackhawksin Euroopan pääkykyjenetsijänä, eli seuran muiden Euroopassa toimivien kykyjenetsijöiden esimiehenä ja koordinaattorina.

»Tietenkin, jos menossa on SM-liigan ottelu Jokerit – HIFK, ja jokainen meistä on nähnyt niitä pelaajia 6-7 vuotta, niin voihan sitä jutellakin. Mutta totta on, että peli menee ohi, jos vain istuu ja juttelee kaverin kanssa. Työpäivä on työpäivä,« Pietilä sanoo.

Sakari Pietilä on toiminut kykyjenetsijänä 1990-luvun alkupuolelta asti. Aluksi hän teki töitä sivutoimisesti San Jose Sharksille, sitten Montreal Canadiensille ja viimeiset neljä vuotta hän on ollut Chicagon palkkalisstoilla.

Pietilällä oli ennen kykyjenetsijäksi ryhtymistään vankka valmentajakokemus ja sen tuoma arvovalta – ja kontaktit.

St. Louis Bluesin kykyjenetsinnästä vastaavana johtajana Jarmo Kekäläinen on edennyt NHL:ssä suomalaisista korkeimmalle.

Kekäläinen teki viime kesänä Bluesin kanssa uuden, vuoteen 2007 päätävän sopimuksen. Eräs kykyjenetsijän työn erikoispiirteistä lienee se, että esimerkiksi Kekäläisen pestin ensimmäisen – kolmen vuoden – sopimuksen lopussakaan ei vielä tiedetä hänen työnsä aivan lopullisista tuloksista.

Eli, kuinka Bluesin varaamille pelaajille kävi. Hedelmät poimitaan myöhemmin.

»Muutaman vuoden kuluessa saamme jotain osiittoa. Pohjoisamerikkalaisten kanssa on kahden vuoden sisällä tehtävä päätös siitä, tehdäänkö heidän kanssaan sopimus,« Kekäläinen sanoo.

HYVÄN KYKYJENETSIJÄN ominaisuuksiin kuuluu muutakin kuin halu istua jääkiekko-ottelun katsomossa ja tarkka silmä. Columbus Blue Jacketsin scouttina toimiva Jukka Holtari listaa hyvän kykyjenetsijän ominaisuuksia näin.

»Jotta voi tunnistaa hyvän pelaajan, täytyy tunnistaa hyvä peli. Mistä muodostuu hyvä jääkiekko? Kykyjenetsijällä pitää olla jatkuva kiinnostus pelistä«, hän sanoo.

Sakari Pietilä kiteyttää saman asian omalla tavallaan.

»Pitää olla ihan älyttömän innostunut jääkiekosta. Mitä enemmän on seurannut, mitä enemmän tietää ja tuntee pelaajia, valmentajia ja on pelannut, ehkä valmentanutkin, sitä parempi«, Pietilä sanoo.

»Lisätään reseptiin vähän psykologista silmää, että pystyy arvioimaan pelaajaa keskusteluissa. Hyvän scoutin pitää myös pystyä ottamaan riskejä ja uskaltaa luottaa intuitioon«.

Ja koska työ on itsenäistä – esimies on kaukana – hyvä scout on myös itseohjautuva ja ahkera. Otteluita on paljon, joten matkojakin on paljon ja matkaohjelmaa ei kukaan muu rakenna scoutin puolesta.

»Kykyjenetsijä on myös yksin vastuussa siitä, että hän tuntee tärkeimmät pelaajansa hyvin«, sanoo Holtari.

»Laadukas ja täsmällinen tiedon tallentaminen tietokoneelle on tekijälleen melko sitkeää pakkopullaa, mutta onnistumisen kannalta yhtä tärkeää kuin esimerkiksi tehokas jäähyntappo menestyvälle kiekkojoukkueelle«, hän jatkaa.

Siinä siis itse jääkiekkoon liittyvät ominaisuudet. Tarkka silmä ja hyvä työmoraali. Kaukalostakin tuttuja käsitteitä. Holtari heittääkin seuraavaksi kolme hieman henkempää ominaisuutta: riittävä kielitaito,

»Laadukas ja täsmällinen tiedon tallentaminen tietokoneelle on tekijälleen melko sitkeää pakkopullaa, mutta onnistumisen kannalta yhtä tärkeää kuin esim. tehokas jäähyntappo menestyvälle kiekkojoukkueelle«

– Jukka Holtari. Columbus Blue Jackets

kyky seistä omien mielipiteiden takana ja kyky oppia virheistään.

»Hyvä scout on hyvin verkostunut, mutta pystyy tekemään itsenäisiä päätöksiä«, Sakari Pietilä kiteyttää asian.

»Hyväkin jääkiekkotuntemuksesi jää aliarvostetuksi jos ihmiset eivät jaksu kuunnella englanninkielen ja munkkilatinan välimaastossa liikkuvaa mongerrustasi. Toiseksi, ole vaikka väärässä, mutta älä jaaritele ympäripyöreitä ja kolmanneksi, vaikka perinteinen »yritys ja erehdys« –menetelmä toimii tälläkin alalla, olisi kuitenkin tyhmää tehdä samoja virheitä aina uudestaan,« Holtari sanoo ja jatkaa sitten.

»Itse olen osoittanut luovuutta kykenemällä keksimään aina uusia virheitä...«.

Huumorintajukin on näköjään kykyjenetsijälle plussaa.

NHL:N KYKYJENETSIJÄNKIN elämä kulkee jääkiekkokauden mittaisissa sykleissä. Pelaajat vaihtuvat, ikäluokat lähenevät nollaa – siis oo:aa –, peli muuttuu, mutta hallit ja rutiinit pysyvät samoina.

Tietyt leirit kuuluvat ohjelmaan aina, tietyt turnaukset samoin, liigaa on nähtävä, A-junioreiden matseja seurattava, että kaikki on valmista kesällä.

NHL:ssä kykyjenetsintää tehdään yksinkertaisesti sen vuoksi, että seuraavana

kesänä voitaisiin varata ikäluokan parhaat pelaajat.

Niin, parhaat pelaajat.

»Columbus Blue Jackets etsii hyviä pelaajia, ei tietyille pelipaikoille«, sanoo Holtari.

»Kysyin kerran esimieheltäni, pitäisikö NHL-joukkueemme päävalmentajan olla mukana valitsemassa pelaajaa, varsinkin jos kyseessä on vanhempi pelimies »heti käyttöön« –periaatteella. Hän vastasi, että etsimme parhaita mahdollisia pelaajia. Jos valmentaja ei jostain pelaajasta pidäkään, niin hyvän pelaajan voi aina treidata eteenpäin,« kertoo Jukka Holtari.

Samaa mieltä on myös kuuluisan Red Line Reportin pääkykyjenetsijä ja julkaisija Kyle Woodlief, joka totesi nykytarpeeseen varaamisen olevan älytöntä.

»Seuran nykyiset tarpeet eivät ole samoja 4–5 vuoden kuluttua ja juuri niin kauan kestää, että nyt varatuista pelaajista kasvaa NHL-pelaajia,« hän sanoo.

»Varaustilaisuus on yksinkertaisesti pelaajien keräämistä. Kerää niin monta hyvää pelaajaa kuin mahdollista ja anna toimitusjohtajan valita, ketkä saavat jäädä ja keitä käytetään pyydyksinä pelaajakaupoissa.«

Jarmo Kekäläinen on ollut päättämässä varauksista jo monen vuoden ajan, olihan mies Ottawa Senatorssikin amatööri-scouttauksesta vastannut johtaja.

»Oikeastaan ainoastaan sillon, kun kahden pelaajan ero on hyvin pieni, toimitusjohtaja saattaa päättää, että seura valitsee esimerkiksi hyökkääjän ja puolustajan välillä mieluummin puolustajan«, sanoo Jarmo Kekäläinen, joka viime kesän varaustilaisuudessa istui Bluesin pöydän takana.

Sitten pitäisikin enää tietää, kuka on hyvä pelaaja. Silloin kuvaan astuvat scoutien omat mieltymykset sekä seuran perinteet. On selvää, että Detroitin pelaajamateriaali ja pelityyli on erilaista kuin Chicagolla.

Hyvä esimerkki pitkään jatkuneesta onnistuneesta kykyjenetsinnästä ja sen hyödyntämisestä on Holtarin mukaan New Jersey Devils.

Oman joukkueensa pelaajiston lisäksi he ovat varanneet joukkueellisen verran muissa NHL-joukkueissa pelaavia pelaajia, joilla kolminkertainen Stanley Cup -voittaja pystyy tarpeen tullen vahvistamaan itseään maaliskuussa, kun on kauppojen viimeinen hetki. Se auttaa myös pitämään palkkakulut aisoissa.

Kaikki kykyjenetsijät arvioivat suunnitteen samoja asioita: luistelua, mailankäsittelyä, kovuutta, taktista älyä ja pelisilmää.

Erot syntyvät eri ominaisuuksien välisistä painotuksista.

KYKYJENETSIJÄN KESÄLOMA on lyhyt.

NHL:n draft pidetään juhannuksen tietämissä ja ensimmäiset jääleirit jo heinäkuussa.

»Minulla on kesämökki Vierumäellä, joka on muuten aivan loistava paikka, mutta heinäkuun puolivälissä saapuu jo ensimmäinen venäläisjoukkue leirille«, Pietilä sanoo ja nauraa.

»Minä menen hallille joka kesä ja perustelen sitä aina sillä, että kun menen heinäkuussa, niin ei tarvitse lähteä Siperiaan tammikuussa. Siitä minun kauteni alkaa. Sitten elokuun alussa onkin jo neljän maan turnaus. Itse teen ohjelman suunnilleen kuukaudeksi eteenpäin«, hän sanoo.

Jarmo Kekäläinen sanoo viettävänsä kesällä lomaa – heti, kun se on mahdollista.

»Olipa minulla koti siellä tai täällä, niin tien päällä olen paljon. Asun Detroitin kupeessa, mistä on hyvät yhteydet hyvälle lentokentälle ja yliopistosarjoihin. Vuodesta riippuen olen Euroopassa noin kerran kuussa, nuorten MM-kisojen aikaan tietenkin kisakaupungissa,« hän sanoo.

»Pidän kesällä lomaa heti, kun se on mahdollista. Jos on peli, jossa pelaa listan 50 parhaan joukkoon kuuluva pelaaja, minun on oltava siellä«, hän sanoo.

Siellä on oltava. Ja siellä missä yhden kykyjenetsijän on oltava, luultavasti muidenkin olisi oltava. Etumatkaa ei voi antaa, eikä muille saa antaa tasoitusta.

»Alkusyksy menee siinä, että kiertää Suomen liigan, Ruotsin liigan ja kartoittaa tilannetta. Sitten tulee jonkinlainen priorisointi ja joulun tietämissä tulee aina vähän

»Pidän kesällä lomaa heti, kun se on mahdollista. Jos on peli, jossa pelaa listan 50 parhaan joukkoon kuuluva pelaaja, minun on oltava siellä.«

– Jarmo Kekäläinen, St. Louis Blues

kiireen tunne, kun tuntuu, että ei ole ehtinyt kiertää tarpeeksi. En ole vielä käynyt Sveitsissä, enkä Tshekeissä ja niin edelleen,« sanoo Sakari Pietilä.

Kykyjenetsijän matkakaveriksi lähtevät epäilyt ja vainoharhaisuus. Pelko siitä, että joku jossain näkee enemmän kuin minä, tässä. Pelko siitä, että joku näkee enemmän ja toive siitä, että itse näkisi uuden tähden idun.

»Sitten, kun pelit loppuvat, samaa tietoa ei saa mistään. Jos pelaaja loukkaantuu, etkä ole ehtinyt nähdä hänen pelaavan, niin eipä siinä voi syyttää muita kuin itseään. Arvaamalla ei uskalla ruveta varailemaan«, toteaa Jarmo Kekäläinen.

»Kyse on periaatteessa tiedon keruusta. »Vähän informaatiota« on vaarallisempaa kuin »ei informaatiota.« Se vähän nähnyt luulee tietävänsä ja se »ei nähnyt« ymmärtää tietämättömyytensä«, toteaa Jukka Holtari.

»Minun on vaikea antaa yhtä lukua tarvittavien otteluiden tai raporttien määräästä. Olisi hienoa nähdä sekä pelaajan paras ja huonoin päivä. Sopiva määrä on sellainen, että voin hyväksyä olevani tehdystä valinnasta vastuussa. Tuli sitten virhevalinta tai onnistuminen, mutta tunteen täytyy olla tämä, jälkeenpäinkin«, hän sanoo.

Holtari kertoo nähneensä Arsi Piispasen ja Lennart Petrellin noin parissakymmenessä ottelussa per pelaaja.

Columbus Blue Jackets varasi Piispasen vuonna 2003 viidennellä kierroksella, numerolla 138 ja Lennart Petrellin vuonna 2004 kuudennella kierroksella, numerolla 190.

Varatut pelaajat ovat tyytyväisiä, omat pelaajansa listalle saaneet kykyjenetsijät myös.

Ja sitten seuranta alkaa uudelleen.

SUURI YLEISÖ SEKOITTA usein agentit ja kykyjenetsijät toisiinsa. Varmaankin siksi,

että molempien intresseissä on löytää hyvät pelaajat aikaisin. Niinpä agentit harjoittavat omaa kykyjenetsintää.

NHL-scoutit eivät kuitenkaan seuraa aivan nuorimpia pelaajia. Useimmat kykyjenetsijät seuraavat tarkasti vain seuraavan varaustilaisuuden nuorimpia pelaajia ja pääsarjoja.

»Tämän talven tärkein ikäluokka on 1987 (ja loppuvuonna 1986) syntyneet pelaajat, mutta olen myös tuntuman vuoksi katsellut hieman 1988 syntyneitä pelaajia. Esimerkiksi 1988 syntyneiden pelaajien Aluejoukkue-turnaus Vierumäellä sekä muutama satunnainen B-junioritottelu riittävät minulle tänä talvena istutetuksi pieneksi »siemenperunaksi« ensi talve varten,« toteaa Holtari.

Sakari Pietilä toteaa tekevänsä varausikää nuoremmista pelaajista muistiinpanoja harvoin.

»Jos A-junioreissa pelaa nuorempia, niin laitan nimet muistiin, mutta en tee sen suurempia arvioita«, hän sanoo.

»Toki scoutaan sitten kypsyäkin pelaajia, kyllä meidän organisaatiomme tarvitsee valmiitakin pelaajia«.

Nuoren pelaajan kehittymistä liigapelaajaksi, ja etenkin NHL-pelaajaksi, on tietenkin vaikea ennustaa. Pietilän riskinoton ja Kekäläisen todennäköisyyslaskennan väliin mahtuu paljon.

Usein ykkösvaraukset ovat jo kaikkien »tiedossa« pitkään ennen varaustilaisuutta. Viime kesänä olisi ollut varausta paljon suurempi yllätys, jos Washington Capitals ei olisikaan varannut venäläishyökkääjä Aleksander Ovetshkinia.

Ykköskierroksellakin tulee toki huteja.

»Nuoret karkikierrosten varaukset ovat joskus helpompia löytää«, sanoo Holtari.

»Viime vuosina kuka tahansa olisi aika

vähällä kurssituksella pystynyt tekemään melko hyvät ykköskierroksen valinnat, kuten Ilja Kovaltshuk tai Aleksander Ovetshkin. Osaavat organisaatiot tuntuvat kuitenkin varaavan satunnaisia löytöjä myöhäisimmilläänkin kierroksilla,« hän sanoo.

Pietilä muistuttaa, että absoluuttista totuutta ei pelaajien hyvyyden suhteenkaan ole.

»Jos voisimme verrata Euroopan scoutien kymmenen parhaat listoja, niin ei siellä varmaankaan suuria eroja olisi. Hajonta pahenee sen jälkeen. Taistelu alkaa toisen kierroksen lopusta ja kolmannelta kierrokselta. Eihän Tuomo Ruutua, tai Ovetshkinia ole vaikea varata,« hän sanoo.

Eipä ole.

Katsomosta näkee hyvin pelaajan taidot jäällä ja mitä useammin pelaajia näkee, on selvää, että huippuyksilöt erottuvat joukosta.

Loukkaantumisten lisäksi myös henkisen kantti saattaa nousta NHL-uran esteeksi. Henkisten ominaisuuksien tarkkaileminen on vaikeampaa.

Ja juuri henkiset ominaisuudet voivat tehdä ykköskierroksen varauspommista suutarin. Niinpä varaustilaisuuden alla seuraat haastattelevat pelaajia ja käyttävät usein myös psykologeja apunaan.

»Minä toivon saavani itse ottelutapah- tumasta mahdollisimman paljon tietoa myös pelaajan henkisistä ominaisuuksista,« sanoo Jukka Holtari.

»Kunhan näen pelaajat tarpeeksi usein, niin tiedän enemmän esimerkiksi pelaajan itseluottamuksesta, paineensietokyvystä, saavutustarpeesta ja kuinka hän toipuu vaikeuksista, seuraavista.«

Silti henkilökohtaista kontaktia ei voita mikään, vaikka siihen ei aina aikaa tuntuisikaan olevan. Pietilä myöntää, ettei

ehtinyt viime kaudella kunnolla juttelemaan esimerkiksi Chicagon varaaman Jari Viuhkolan kanssa.

»Olen myös itse haastatellut kaikki oman listani suomalaispelaajat. Nykypäivän pelaajat ovat hyvin valveutuneita ja osaavat kyllä antaa kysymyksiin odotetut vastaukset, mutta jääpä ainakin yleiskuva pelurin olemuksesta ja luonteesta. Yhä enemmän ja enemmän pyrin kaivamaan haluamani henkiset ominaisuudet pelaajan ottelutilanteissa esittämistä asioista,« sanoo Holtari.

MYÖS NHL TARJOAA seuroilleen keskitettyä kykyjenetsintätoimintaa. 29 vuotta sitten perustettu Central Scouting tarjoaa kaikille seuroille puolueetonta tietoa varausikäen tulevista pelaajista.

Suomessa Central Scoutingin työtä on jo vuodesta 1984 johtanut ja koordinoitunut Göran Stubb.

»Meillä on scoutit Suomessa, Ruotsissa, Tshekissä, Slovakiassa, Sveitsissä, Venäjällä ja Tanskassa ja päätehtävänämmä on tarjota seuroille ns. second opinion, eli puolueeton mielipide,« Stubb sanoo.

Stubb kerää scoutiensa kanssa Euroopasta erilaisia listoja, joilla pelaajat laitetaan järjestykseen.

Marraskuussa ilmestyi kauden ensimmäinen julkinen ranking, jossa laitetaan kunkin maan 20 parasta varausikäistä pelaajaa järjestykseen.

Kauden puolivälissä Central Scouting julkaisee suuren listansa – yhden Euroopassa pelaavista ja yhden Pohjois-Amerikassa pelaavista – jossa kaikkien maiden pelaajat ovat samalla listalla.

Se antaa osviittaa pelaajien välisistä eroista.

»Eihän meidän listamme ole mikään

totuus, vaan se on eräs näkemys», Stubb sanoo. »Meidänkin 30 parhaan listallamme voi olla kavereita, joita ei koskaan edes varata, syystä tai toisesta. Mutta, jos siellä on joku möttönen, joka ei ole jonkun scoutin listalla, seurajohto voi ainakin kehottaa kaveria katsastamaan hänet.«

Kykyjenetsintä on tehostunut Stubbinkin mielestä jatkuvasti.

»Kun aloitin tässä työssä vuonna 1984, ensimmäisessä poikien EM-turnauksessa oli paikalla kuusi NHL-scoutia. Viime vuonna Minskin turnauksessa scoutteja oli paikalla 150,« hän sanoo.

Siis keskimäärin viisi kutakin seuraa kohti.

Samalla, kun scoutien määrä on kasvanut, tarkkailu on tiivistynyt muutenkin. Stubbin organisaatio kuvaa listan 30 paras-ta pelaajaa videolle seurojen käyttöön.

Se valitsee myös eurooppalaisista pelaajista noin 35, jotka kutsutaan Torontossa varaustilaisuuden alla järjestettäviin testeihin ja haastatteluihin.

OSA AVILLA ORGANISAATIOILLA on siis ollut Lista kunnossa. Koko vuoden työ, kaikkien kykyjenetsijöiden näkemät kaikki ottelut, kaikki matkat, hotelliyöpymiset, pitkät automatkat, palaverit, kokoukset, neuvottelut, riidat, kaikki tähtää siihen, että kun seuran edustajat marssivat varaustilaisuuteen, sillä on käsissään lista, josta se löytää nopeasti ja helposti kullakin hetkellä mielestään parhaan tarjolla olevan pelaajan.

»Viime kädessä kaikki tähtää siihen, että aina kun tulee Bluesin vuoro varata, me tiedämme ja olemme hyvin valmistautuneita varaamaan sillä kohtaa parhaan valittavana olevan pelaajan«, toteaa Kekäläinen.

»Listan on siis oltava oikeassa järjestyk-

sessä. Siitä vedetään viivoja yli sitä mukaa, kun miehiä menee.«

»Miehiä varataan sen listan mukaan, eikä oikeastaan koskaan pelityylin tai pelipaikan mukaan.«

»Yksinkertaisesti sanottuna, ensimmäisenä varauspäivänä (kierrokset 1-3) ei saa tulla «100-0 -hutia«. Toisena päivänä yritetään varata siedettävästi keskikierroksilla ja joskus hakea joku onnenkantamoinen siellä loppukierroksilla«, sanoo Holtari.

Lopullinen Lista on siis pyhä.

Sitä ennen mikään ei olekaan pyhää, vaan kykyjenetsijöiden omilla listoilla pelaajat vaihtuvat ja pelaajien järjestys vaihtuu. Lisäksi monet seurukset tekevät omia alalistojaan, joilla haetaan erityisosaamista tai erityisryhmiä.

»Minä teen joka kuukausi oman, 60 pelaajan, listani, mutta tietenkin syyskuussa tehty lista on eri näköinen kuin kevään lista. On tietenkin mahdotonta sanoa, onko listan numero 49 parempi pelaaja kuin 44, mutta minä luotan intuitioon«, sanoo Sakari Pietilä.

»Draftiin mennään sitten yhteisen listan kanssa. Meillä on se yhteinen lista ja sen lisäksi erikseen esimerkiksi »koviin« tai »pienten« pelaajien lista.«

OTTELUN JÄLKEEN kykyjenetsijä menee kotiin, avaa tietokoneen ja naputtaa raportin illan ottelusta, jos ei ole jo ottelun aikana käyttänyt kämmentietokonettaan tietojen syöttöön.

Samaan aikaan Kanadassa RinkNetin kahdeksan työntekijää hakevat tilastoja ja päivittävät eri liigojen tietoja yhtiön ylläpitämään tietopankkiin.

Kykyjenetsijät lähettävät raporttinsa internetin kautta eteenpäin esimiesten – esimerkiksi Chicagon tapauksessa Pietilän ja

»Taistelu alkaa toisen kierroksen lopusta ja kolmannelta kierrokselta. Eihän Tuomo Ruutua, tai Ovetshkinia ole vaikea varata.«

– Sakari Pietilä, Chicago Blackhawks

Pietilän esimiesten ja Bluesin tapauksessa Kekäläisen – tutkittaviksi.

Yhtiön toimitusjohtaja Jim Pricen kehittämä RinkNet –sovellus on tällä hetkellä käytössä 26 NHL-seuralla, 11 WHL-junioriliigan seuralla, sekä Kanadan ja Suomen jääkiekkoliitoilla.

»Kykyjenetsijä voi tehdä RinkNetin avulla kaiken; suunnitella matkansa ja kokouksen, tehdä matkalaskunsa, arvioida pelaajat kunkin seuran käyttämän systeemin mukaan ja vertailla pelaajia,« Price kertoo.

Tiedot lähetetään RinkNetin serverille internetin kautta – ja paluupostissa kykyjenetsijä saa uusimmat otteluohjelmat ja kokoonpanot.

»Yhden lisenssin hinta on hieman alle 10 000 euroa ja kun yhdellä seuralla voi olla parikymmentä käyttäjää, ei investointi ole kovin suuri henkeä kohti,« Price sanoo.

»Me syötämme tietopankkiin kaiken kykyjenetsijän tarvitseman perustiedon, ottelet, kokoonpanot, pelaajien tiedot, tilastot ja muut – ja kykyjenetsijä voi ottelussa kaivaa esiin kämmentietokoneensa ja arvioida hänet saman tien,« hän jatkaa.

Holtari ja Pietiläkin keuhuvat ohjelmaa avoimesti.

»Minä lähetän raporttini viikottain

Pohjois-Amerikkaan ja esimieheni lukevat minun ja 19 muun Columbuksen kaverin tarinoita Kanadassa tai USA:ssa omilta tietokoneeltaan«, Holtari toteaa.

SUOMESSA ON ERINOMAINEN juniorikoulu ja jääkiekkoliitto haravoi eri alueiden parhaat alue- ja maajoukkueisiin jo varhaisessa vaiheessa.

Tarvitseeko Suomen kartoittamiseen kykyjenetsijää? Eikö pikavisiitti alle 18-vuotiaiden maajoukkueen neljän maan turnaukseen riittäisi?

Siis: voiko Suomesta enää tehdä löytöjä? Holtarin ja Pietilän mielestä kyllä.

»Sellainen pelaaja, joka ei pelaa A-junnujen SM-liigassa tai pelaa pikkuseurassa tai ison seuran B-junioreissa. Kyllä sellaisen voi löytää«, Pietilä sanoo.

»Hankalaa se on. Jos täältä joku löytyy, jota kukaan ei tiedä ja kyseinen pelaaja mahtuu vielä kolmen kierroksen sisään, niin ihme. Toinen kysymys on sitten se, uskaltaako jokin organisaatio varaamaan valmiin pelaajan alhaisella varausnumerolla. SM-liigassa olisi nytkin alle kolmekymppisiä pelaajia, jotka pystyisivät pelaamaan siellä«, hän jatkaa.

Venäjänkin alkaa olla aika hyvin hara-

voitu, scoutit toteavat. Tosin Pietilä kertoo tehneensä Jaroslavlissa löydön ollessaan kaupungissa viikon yksin.

»Näin yhden hyvän pelaajan joukkueen harjoituksissa, ja hän oli mielestäni vähintään yhtä hyvä kun sen joukkueen kaikki maajoukkuepelaajat. Häntä eivät varmaan muut olleet nähneet, koska hän ei silloin pelannut maajoukkueessa«, Pietilä sanoo.

Sakari Pietilä uskoo tehneensä Suomes-takin erään löydön viime vuonna.

Chicago käytti yhdeksannen kierroksen varauksensa Ilveksen Marko Anttilaan, joka tosin Pietilän ensikontaktin aikoihin oli vielä Suomi-sarjassa pelanneen Lempäälän Kiekon miehiä.

»Entinen pelaajani, Juha Pajuoja, soitti minulle ja pyysi katsomaan Anttilaa, joka hänen mielestään oli hiomaton timantti. Menin ja pidin. Chicago varasi hänet kesällä. Marko on kolmen neljän vuoden projekti,« Pietilä sanoo.

Anttila oli ensimmäinen kakkosdivisioonatasolta NHL:ään varattu pelaaja, ja Pietilä varmasti harvoja suomalaisia scouteja, jotka olivat nähneet miehen pelaavan.

Lisäksi Anttilan valintaan vaikutti luonnollisesti se, että hänen varaustaan ajoi ja kannatti juuri Pietilä, seuran Euroopan pääscoutti.

Göran Stubbin mielestä kykyjenetsintä on nykyisellään niin tehokasta, että huipulöytöjen tekeminen on melkein mahdollista.

»En tiedä, mistä niitä voisi löytää. Ehkä Kreikasta«, hän sanoo nauraen.

Jarmo Kekäläinen katsoo asiaa hieman toisesta, seurajohdon, näkökulmasta.

»Ei kykyjenetsintä enää ole mitään löytämistä, kyllä kaikki on jo löydetty. Varaustilaisuuteen valmistautuvalle seuralle

on tärkeintä, että sen listan on oikeassa järjestyksessä. Sen vuoksi scoutien pitää osata verrata, hankkia taustatietoa, haastatella ja rakentaa verkostoa ja yrittää saada esiin tietoja, joita muilla ei ehkä ole«, hän sanoo.

Ensi kevään varaustilaisuus on vaarassa peruuntua NHL:n työtaistelun vuoksi, mutta scouttien työhön sillä ei vielä ole vaikutusta. Pelaajia on nähtävä ja listoja on tehtävä.

»Ei tämä ole mikään eksakti tiede ja virheitä tulee aina. Pitäisi vaan välttää se tilanne, että jos me varataan numerolla 25, niin numerolla 26 onkin tuleva tähti – vaikka meidän mielestämme hän oli ihan surkea«, Kekäläinen sanoo ja muistuttaa sitten urheilumaailman kovasta laista.

»Jos virheitä tulee liikaa, edessä on työpaikan vaihto«. **HOCKEY**

Suomalaiset NHL-scoutit

Jukka Holtari	Columbus
Janne Kekäläinen	Nashville
Jari Kekäläinen	Florida
Matti Väisänen	Minnesota
Ari Vuori	Los Angeles
Pentti Katainen	Atlanta
Ilkka Sinisalo	Philadelphia
Joni Lehto	Colorado
Hannu Laine	Montreal
Veli-Pekka Kautonen	NY Islanders
Kari Kettunen	Tampa Bay
Ville Siren	St. Louis
Sakari Pietilä	Chicago
Mikko Ruutu	Ottawa
Kari Takko	Dallas
Peter Ahola	Toronto
Göran Stubb	NHL
Tomi Väkelä	NHL